

Sytemet. Gaar man opad, saa bruger man de græste Betegnelser: Deca-, Hekto- og Kilo- og har dermed Betegnelsen for alle Mængfold, medens man benytter de latinske Benævnelser: Deci-, Centi- og Milli- for Deling af Enheden. Man behøver i øvrigt blot at betragte Lovforslaget § 3 for at se, hvor umaadelig simpelt Sytemet er. For Længdemaalenes Vedkommende er Meteren Enheden, og vi vide straks, at Kilometeren er 1000 Meter. Ved Deling nedad har man Deci-, Centi- og Millimeter, og man kender straks Forholdet. Ved Flademaalene har man som Enhed Kvadratmeteren. Og saa har man Hektaren, der er 10,000 Kvadratmeter. Det er den Enhed, som man ude paa Landet ofte kommer til at arbejde med. Nu arbejder man med en Tønde Land, et Maal, der er rent tilfældig sat, medens der i Meterstytemet intet tilfældigt er. Hektaren staar i et klart og simpelt Forhold til Meteren, den er 10,000 Kvadratmeter, altsaa en Kvadrat med en Side paa 100 Meter. Derved ved man tillige straks, hvor meget en Dekar er, thi er Hektaren 10,000 Kvadratmeter, er Dekaren 1,000 Kvadratmeter og Aren 100 Kvadratmeter. Vi vide altsaa med det samme, at Aren, som er 100 Kvadratmeter, er en Kvadrat med en Side paa 10 Meter. Enheden for Rummaal er Kubikmeteren, og for det mindre Maal Literen, som er $\frac{1}{1000}$ af Kubikmeteren. Vil man danne sig et Skøn om, hvad Literen er, staar man ikke halv forstaaende som ved vort nuværende Maal, Botten, der er $\frac{1}{32}$ af en Kubikfod. Efter Meterstytemet har man straks det rette Skøn. Literen er $\frac{1}{1000}$ af Kubikmeteren, altsaa en Kubikdecimeter. Man tager da sit Metermaal, ser, hvor lang en Decimeter er og ved saa straks hvad en Liter er, fordi man ved at Literen er en Tærning med en Decimeter lange Sider. Paa samme Maade er Forholdet over for Bøgten. Man har her som Enhed Kilogrammet. Man kunde egentlig ogsaa sige, at man har som Enhed for smaa Bøgte Grammet, som Enhed i daglig Bøgt Kilogram og i større Bøgt Ton. Kilogrammet er 1000 Gram, og Tonnen er 1000 Kilogram. Dermed har man hele Bøgtstytemet. Det, der i øvrigt bringer klart Forhold til Veje mellem Maal og Bøgt, og gør, at man taler om metrisk Bøgt er, at Kilogrammet er akkurat det, som en Liter rent Vand vejer ved 0 Grader. Vil man derfor danne sig et Skøn over, hvad et Kilogram er, tager man sit Metermaal, maaler en Tærning med 1 Decimeter lange Sider, hvilket er Literen, det Vand, der fylder den, vejer saa et Kilogram. Vil man have Skøn over, hvor meget

et Gram er, da er det saa meget, som Vandet i en Centimeters Tærning vejer. Der er kort sagt, hvor man ser hen, en Konsekvens og Simpelhed i Meterstytemet, som man faar godt Øje for ved at se den korte og dog udtømmende Beskrivelse i Lovforslaget § 3. Hvor forfælsket er ikke vort eget Sytem. Skal man forsøge paa at sige, hvorover det er bygget, er man straks noget vanskelig stillet. Have vi et Titals-, et Tolvitals- eller et Sekstendelsstytem? Vi have intet af Delene, snart det ene, snart det andet. Hvad Længdemaalene angaar, vide vi næppe, om Enheden er en Fod eller en Alen; nogle gaa ud fra, at det er Foden, andre Alenen. I Almindelighed gaar man vel ud fra, at det er Foden. Denne deles saa i 12 Tommer eller 144 Linier. Saa snart man begynder at regne, generer det straks ved smaa Maal, at man har Brøken $\frac{1}{144}$. Det er Forfælsket fra Meterstytemet, hvor man altid har Decimaler at regne med. Men man nøjes ikke med disse Ulemper; Foden er nemlig ingenlunde altid delt i 12, den har ogsaa undertiden 10 Tommer, og derfor saa vi snart Decimaltommer og snart Duodecimaltommer. Undersøge vi saa Tommen, er den igen snart delt i 10, snart i 12, 8 eller 16 Dele. Et rent Virvar er det saaledes med Maalet, naar vi gaa nedad, men gaa vi opad, er Virvaret ikke meget mindre. Her skulde man tro, at en Favn dog skulde være 12 Fod — men nej, den er pludselig sat til 6 Fod. Dernæst komme vi til Milen, den er ikke sat til 12,000, men til 24,000 Fod — der er nemlig pludselig Alenen gjort til Enhed. Saaledes er det med Hensyn til Længdemaalene, og med Hensyn til Flademaalene er det om muligt endnu mere kompliceret. Vi have \square Fod og \square Alen, det er simpelt nok, men ved de større Maal begynder Komplikationen. En Tønde Land er sat til 56,000 \square Fod — der er pludselig 7-Tallet kommet ind i Delingen, noget, der altsammen føles, naar man skal regne. Gaa vi videre og undersøge, hvordan denne Tønde Land deles, er det ikke længere Tolvtedels- saa er det Ottendedels-, eller lad os sige Fjerdedelsdeling. I Skæppe Land og Fjerdingkar have vi Fjeredelingen, men saa forsvinder den igen, idet et Album ikke er $\frac{1}{4}$ men $\frac{1}{3}$ Skæppe Land. Saadan en Forvirring er der i hele Grundlaget for vort Sytem, saa det vil være godt at komme bort fra det. Allerværst bliver det ved Rummaalene. Der have vi ganske vist som Enhed Botten, der heldigvis kan gaa nemt over i Meterstytemet, idet en Pot omtrent svarer til en Liter. Medens det nu, som